

Svensk
Solenergi

SOLENERGIPOLITISKT PROGRAM

Antaget av årsmötet den 10 april 2024

Sverige växer med solen

Energifrågan är viktigare än någonsin. Klimatkrisen kräver att vi snabbt ersätter fossila bränslen och råvaror genom en omfattande elektrifiering av industrin, transporterna och det övriga samhället. Svenska företag behöver snabbt en ökad tillgång till ren och billig energi, både för att klara klimatomställningen och för att stärka Sveriges konkurrenskraft. Såväl elektrifieringen som det oroliga omvärldsläget har riktat strålkastarljuset mot behovet av mer svenskproducerad, fossilfri el. Ett minskat beroende av exempelvis rysk gas och en mer spridd inhemsk elproduktion skulle både minska vår sårbarhet och stärka rikets säkerhet. I den allt hetare energidebatten är en sak helt säker: vi behöver all klimatsmart elproduktion vi kan få. Vi har varken tid eller råd att underskatta möjligheterna med solenergi.

Solelen kan byggas ut snabbare än något annat kraftslag. Elproduktion från solceller på tak, fasader och mark kan byggas ut snabbt, och har potential att stå för minst 15 procent av den svenska elanvändningen. Jämfört med länder som Danmark, Nederländerna och Tyskland har vi ännu endast skrapat på ytan av solekens kapacitet. Soler behöver inte stora statliga stöd, det finns redan en god investeringsvilja från många olika aktörer. Men det behövs en långsiktig och tydlig politik som river hinder och bereder väg för den gröna omställningen. Svensk Solenergi presenterar här 32 förslag, inom sju områden, för hur solenergin ska nå sin fulla potential:

- **En nationell politik som visar vägen.** Riksdag och regering behöver peka ut en tydlig ambitionsnivå genom en nationell strategi och ett nationellt mål för soler. Solenergi ska kunna stå för minst 15 procent av den svenska elanvändningen, vilket enligt myndigheters prognoser motsvarar 30 TWh 2030 och 45 TWh 2045. Klimatnyttan måste också ges en framträdande roll i både miljöbalken och beslutsprocesser.
- **Tillvarata privatpersoners engagemang.** Anslagen i statens budget till det gröna skatteavdraget bör öka och regelverken justeras för att skapa goda förutsättningar för alla som vill använda sig av egenproducerad, fossilfri el.
- **Utnyttja de stora takens potential.** Genom att slopa energiskatten på egenanvänd el, eliminera onödig skatteadministration och ställa krav på solceller vid omfattande nybyggnation och renoveringsprojekt kan vi bana väg för fler stora takanläggningar i Sverige.
- **En ny marknad för storskaliga solparker.** Genom att ge förnybar energi en högre status i miljöprövningen, ökad transparens kring kapacitet i elnäten, icke-diskriminerande inmatningstariffer och tydliga tillståndsprocesser kan storskaliga anläggningar, som till exempel solparker, snabbt ge ett stort bidrag till elförsörjningen.
- **Solvärme i både liten och stor skala.** Det gröna skatteavdraget bör omfatta även installation av solfångare, och storskalig solvärme bör inkluderas i energisystemet.
- **Obegränsade möjligheter för innovativ och hållbar teknik.** Utveckling och användning av innovativ och hållbar teknik bör främjas genom offentliga initiativ, undanröjda hinder och ett nytt FoU-program för innovativ solenergiteknik. Sverige, med sin långa historia av innovation och internationellt företagande, borde kunna bli världsledande inom solenergiteknik även för export.
- **Säkerhet, kvalitet och miljö.** Genom utbildning och certifiering säkerställs en trygg och inkluderande arbetsmiljö, och kvalitet i de installationer som görs. Anslagen till utbildning måste öka och riktade insatser behövs för att skapa instegsjobb. Incitamenten för att välja socialt och miljömässigt hållbara produkter måste stärkas.

Innehåll

Från vision till verklighet	4
1. En nationell politik som visar vägen	5
2. Tillvarata privatpersoners engagemang.....	6
3. Utnyttja de stora takens potential.....	7
4. En ny marknad för solparker.....	8
5. Solvärme i både liten och stor skala	10
6. Obegränsade möjligheter för innovativ och hållbar teknik.....	11
7. Säkerhet, kvalitet och miljö.....	12
Om Svensk Solenergi.....	13

Från vision till verklighet

I det här programmet presenterar vi Svensk Solenergis förslag för en utvecklad och offensiv energipolitik som frigör solenergiens potential, tryggar elförsörjningen och stärker svensk konkurrenskraft.

En kraftig elektrifiering av samhället är nödvändig för att vi ska klara klimatmålen, och det väntas trots satsningar på energieffektivisering och smart styrning leda till minst en [dubbling](#) av elanvändningen till 2045. Samtidigt hämmas näringslivets utveckling redan i dag i delar av landet av ett underskott av elproduktion och begränsningar i elnäten.

Solelen kan byggas ut snabbare än något annat kraftslag, nära förbrukningen och i områden där behovet av ny elproduktion är som störst. Den låter inte, den rör sig inte, den luktar inte och den kräver inget bränsle.

Utbyggnaden av batterier i alla storleksskalor från villor, industrier eller större fastigheter och batteriparker går hand i hand med solcellsutbyggnaden och möjliggör en kraftig elektrifiering med minskad belastning av elnäten. Kombinationen av solkraft och energilagring skapar också ett elsystem som är stabilt, robust och resiliert.

Den nationella elektrifieringsstrategin lyfter fram åtgärder som krävs för att snabbt öka elproduktionen. Men solelens enorma potential lyser med sin frånvaro. I strategin hänvisas till Energimyndighetens scenario med 11 TWh solel år 2050, men Svenska kraftnäts scenarios med upp till 30 TWh solel samma år nämns inte.

En [rapport från Energiforsk](#) visar att det finns tak- och fasadytor som skulle räcka för att producera omkring 50 TWh solel. På mark är potentialen ännu större. Enbart på outnyttjad jordbruksmark skulle över 100 TWh kunna produceras. Det är alltså inte tillgången till lämpliga ytor för solel som begränsar utbyggnaden.

Sverige bör slå fast ett mål om att solelproduktionen ska motsvara 15 procent av elbehovet. Det skulle innebära omkring 30 TWh år 2030 och omkring 45 TWh år 2045, baserat på [Svenska kraftnäts prognoser](#). Samtidigt kan solvärmes utvecklas och bidra till ett minskat elbehov för uppvärmning och varmvatten.

Ett sådant mål innebär en kraftig ökning från dagens nivå, där solelen står för endast 2 procent av elanvändningen. Men det är fullt möjligt – i Tyskland står solelen redan för 13 procent av elanvändningen, och elutbytet från solceller är i stora delar av Sverige nästan lika stort som i Tyskland.

Men om solenergiens potential ska kunna tillvaratas behövs en politik som undanröjer onödiga hinder för solenergi i alla dess former. På följande sidor presenterar vi 33 förslag som kan ta oss från vision till verklighet, och se till att solenergin blir ett energislag att räkna med.

1. En nationell politik som visar vägen

Det finns en lång rad olika tekniker och anläggningstyper som gör det möjligt att tillvarata solenergens potential – från små takanläggningar på villor och byggnadsintegrerade system, till stora markbaserade solparker och solvärmeanläggningar som ansluts till fjärrvärmenäten.

Den stora bredden av användningsområden innebär att det krävs en rad olika styrmedel för att solenergin ska kunna uppnå sin fulla potential. Samtidigt behövs strategiska politiska initiativ som underlättar för alla former av solenergi. Om regeringen och riksdagen pekar ut en tydlig riktning och ambition för solenergin kommer utvecklingen också accelereras på andra nivåer i samhället. De nationella strategier som tagits fram för elektrifiering och vätgas förutsätter en kraftigt ökad elproduktion. Därmed behövs tydliga strategier och mål även för de energislag som kan bidra till den ökade elproduktionen. Det finns redan strategier för utbyggnaden av andra kraftslag. En solelstrategi bör vara lika högt prioriterad och solelen måste inkluderas i all energi- och samhällsplanering på nationell, regional och lokal nivå.

Det är klimatomställningen som driver den pågående elektrifieringen och det ökade elbehovet. Klimatnyttan av solel och annan ny elproduktion måste därför tydliggöras och få en ökad tyngd i alla beslutsprocesser.

Svensk Solenergi föreslår:

- **Regeringen bör ta initiativ till en nationell strategi för solel och ett nationellt mål för solenergi.** Strategin bör slå fast att en utbyggnad av solelen är ett väsentligt samhällsintresse och, i likhet med vindkraftsstrategin, inkludera en regional fördelning av utbyggnaden. Strategin bör kopplas till tydliga delmål och ett långsiktigt mål om att solelproduktionen ska motsvara minst 15 procent av elanvändningen, samt att produktionen mätt i TWh ska vara minst 30 TWh år 2030 och minst 45 TWh år 2045.
- **Kommuner och regioner bör synliggöra solelen i lokal och regional energi- och samhällsplanering.** Det behövs en utvecklad regional och kommunal planering för att möjliggöra elektrifiering. Solelens möjligheter på tak, fasader och mark måste bli en självklar del av en sådan planering.
- **Inför klimatnytta i miljöbalken.** Sverige bör genomföra Klimatråtsutredningens förslag att införa klimatnyttan i miljöbalkens portalparagraf. Regeringen bör också genomföra utredningens aviserade förslag om att införa en avvägningsregel om klimatnytta i de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken, för att ge klimatnyttan ökad tyngd i tillståndsprocesser.
- **Regeringen bör ge Naturvårdsverket i uppdrag att justera sin metod för att beräkna solelens klimatnytta.** För att solelens klimatnytta i praktiken ska kunna ges rätt tyngd i beslutsprocesser måste den beskrivas på ett rättvisande sätt. Naturvårdsverkets nuvarande beräkningsmetod utgår från att ny solelproduktion ersätter befintlig svensk elproduktion, vilket kraftigt undskattar solelens klimatnytta. I praktiken ersätter solelen fossila bränslen och råvaror genom elektrifiering och ökad elexport, vilket bör framgå av beräkningsmetoden.
- **Anpassa elnätsföretagens intäktsramar** så att de på ett bättre sätt gynnar elnätsföretag som möjliggör elektrifieringen av samhället och ett effektivt nyttjande av sina elnät. Att elnätsföretagen ges förutsättningar att genomföra omfattande investeringar i sina elnät är viktigt, men framförallt behöver de påskynda sitt arbete att nyttja kunders flexibilitet för att nyttja befintliga elnät mer effektivt.
- **Ge Boverket i uppdrag att ta fram harmoniserade riktlinjer** för bygglov och brandskyddsregler för solenergianläggningar. Idag finns stor lokal variation och otydlighet i hur befintliga regelverk ska tolkas.

2. Tillvarata privatpersoners engagemang

Över 250 000 småhusägare har investerat i egna solcellsanläggningar och bidrar med lokalt producerad förnybar el. Under 2023 investerade omkring 100 000 småhusägare 14 miljarder av egna medel i solceller, och gjorde ”grönt avdrag” på 3 miljarder kronor.

Att själv äga sin elproduktion är ett enkelt sätt för enskilda konsumenter att delta i klimatomställningen. Samtidigt minskar exponeringen mot svängningar i elpriset på marknaden, vilket ökar tryggheten för många hushåll. Svensk Solenergi vill tillvarata allmänhetens engagemang, och även låta de som bor i lägenhet och inte har tillgång till eget tak delta i den gröna omställningen.

Solcellsanläggningar på tak och tomter bidrar dessutom till att avlasta elnätet, genom att elen produceras precis där den behövs – i anslutning till byggnaden. Det innebär att egenproducerad el, särskilt i kombination med lagring och styrning, kan spela en viktig roll i att lösa en del av de utmaningar som Sveriges elsystem står inför.

Svensk Solenergi vill att det ska vara enkelt och lönsamt för privatpersoner och småföretag att investera i alla former av solenergi, oavsett om det är egna solceller eller solfångare på taket, integrerat i byggnaden eller delägande i solparker.

Svensk Solenergi föreslår:

- **Høj anslaget i statens budget för det gröna skatteavdraget** så att alla ges möjlighet att delta i den gröna omställningen. Även de som investerar i solvärmeanläggningar bör kunna utnyttja avdraget för grön teknik. Innovativ teknologi, exempelvis byggnadsintegrerade solceller, bör ge lika högt grönt avdrag som laddboxar (50 procent, i stället för 20 procent) och inkludera alla komponenter. När det gröna avdraget väl sänks ska det göras förutsägbart och successivt.
- **Ge andelsägare i större solkraftsanläggningar samma villkor som villaägare.** Även de som bor i lägenhet och inte har tillgång till ett eget tak men som vill investera i en storskalig solcellsanläggning bör kunna nyttja det gröna skatteavdraget. Andelsägare i en storskalig solcellsanläggning bör också, liksom villaägare, undantas från energiskatt för den produktion som motsvarar hushållets egen förbrukning under samma tidpunkt. Detta kan göras genom att införa EU-konceptet för energigemenskaper i svensk reglering.
- **Korrigera reglerna för det gröna avdraget.** Dels handlar det om att hela kostnaden för en installation ska ligga till grund för skattereduktion, även om delbetalningar har gjorts på olika sidor av ett årsskifte. Dels handlar det om att ett batteri som beviljats grönt avdrag inte endast behöver lagra egen solel utan även borde få bidra med andra nyttor till elsystemet. Vi ser hellre att avdraget för batterier sänks till 20 procent än att batteriernas nyttor begränsas.
- **Underlätta elnätanslutningen för mikroproducenter.** Ge Energimarknadsinspektionen i uppdrag att ta fram föreskrifter som underlättar för mikroproducenter att ansluta elproduktion till elnätet och ger harmoniserade regler i landet. Sverige har över 150 elnätsföretag med olika villkor, och ibland märkliga regelverk, vilket försvårar för dem som vill investera i egen elproduktion.
- **Ge Energimyndigheten i uppdrag att slopa avgiften för hantering av ursprungsgarantier för mikroproducenter.** För en mikroproducent överstiger avgifterna för att sälja ursprungsgarantier ofta intäkterna från försäljningen, vilket i praktiken utesluter mikroproduktion från systemet. Detta minskar i sin tur möjligheterna för dem som inte har egna solceller att kunna köpa ursprungsmärkt solel.

3. Utnyttja de stora takens potential

För företag, kommuner, bostadsrättsföreningar och andra aktörer som äger stora takytor kan en egen solcellsanläggning täcka hela eller delar av det egna elbehovet, och dessutom producera överskottsel som kan matas ut på elnätet.

Fördelarna med stora takanläggningar är många. Genom att elen produceras både när den behövs mest, det vill säga på dagen, och direkt där den förbrukas, det vill säga i byggnaden, minskar belastningen på elnätet. Dessutom minskar exponeringen mot marknadspriset på el, vilket gör elkostnaderna mer förutsägbara.

Inte minst i södra Sverige (elområde 4) är en minskad känslighet för elpriset viktig för näringslivets konkurrenskraft. Under 2021 var skillnaden i elpris mellan elområde 3 och 4 dessutom allra störst i juni – den månad då soleden producerar som allra mest.

Potentialen för en ökad solelproduktion från takanläggningar är mycket stor. Enbart på tak över 1 500 m² skulle 22 TWh solel kunna produceras, enligt en rapport från [Svensk Solenergi](#). Med rätt förutsättningar kan en stor del av potentialen realiseras på kort tid.

I juli 2021 höjdes gränsen för när man slipper energiskatt på egenanvänd el till 500 kW och sedan den 1 januari 2022 är det möjligt att överföra el mellan olika byggnader med samma ägare. Det är bra, men mer krävs om solelproduktionen på tak ska nå sin fulla potential.

Därför föreslår Svensk Solenergi:

- **Avskaffa energiskatten för all egenanvänd el.** I dag måste ägare av solcellsanläggningar betala energiskatt för all el som produceras om anläggningen överstiger gränsen på 500 kW i installerad effekt. Effektgränsen bör avskaffas helt, så att all el som produceras och förbrukas i samma punkt undantas från energiskatt.
- **Inför solcellskrav för vissa byggnader.** I bland annat Kalifornien och delar av Tyskland finns i dag lagstiftning som kräver att solcellsanläggningar installeras på nya byggnader och bostäder. En liknande lösning bör utredas och införas även i Sverige, med krav på solceller vid omfattande nybyggnation och renoveringsprojekt. EU-direktivet om byggnaders energiprestanda slår fast att medlemsländer är skyldiga att se till att solenergin byggs ut på byggnader där det är ekonomiskt genomförbart och tekniskt lämpligt. Direktivet behöver omgående införas i svensk nationell lagstiftning så att direktivets syfte införlivas. Det bör även utredas om även energilager ska omfattas.
- **Ändra regelverket så att en fastighetsägare aldrig kan bli skattskyldig om en solcellsanläggning installeras.** Vid installation av en solcellsanläggning kan en fastighetsägare bli skattskyldig för energiskatt för hela sitt fastighetsbestånd. Det innebär en stor administrativ börda eftersom fastighetsägaren måste registrera sig hos Skatteverket samt redovisa och betala energiskatt för all el som förbrukas, både egenproducerad och köpt.
- **Inför en mekanism för kollektiv egenanvändning.** Den kollektivt egenanvända elen är den el som medverkande parter, inom ett begränsat närområde, producerar och konsumerar samtidigt. En lägre energiskatt och/eller nätavgift på den kollektivt egenanvända elen ger incitament till effektivare elanvändning. Kollektiv egenanvändning kan appliceras för exempelvis hyresgäster i en fastighet eller för medlemmarna i en lokal virtuell energigemenskap.

4. En ny marknad för solparker

I en internationell jämförelse har Sverige ännu inga stora solparker. Men flera ansökningar har lämnats in för solparker som kan producera 100–200 GWh om året, mångdubbelt mer än dagens svenska solparker, och det går att bygga parker som producerar mer än 1 TWh. Solparker kan byggas och anslutas till elnätet på mellan 12 och 18 månader, långt mycket snabbare än exempelvis land- eller havsbaserad vindkraft och kärnkraft. Solparker kan dessutom byggas nära elförbrukningen och i områden där elbehovet är störst. Rätt placerade (exempelvis samlokaliserade med befintliga vindkraftverk) undviks även elnätsutbyggnad, vilket är samhällsekonomiskt lönsamt.

I den nationella elektrifieringsstrategin identifieras flera åtgärder som krävs för att elproduktionen ska kunna möta den snabbt ökande elanvändningen. Det handlar bland annat om en löpande uppdatering av riksintressen för elproduktion, ökad transparens kring var det finns kapacitet att ansluta ny elproduktion och en uppföljning av inmatningstarifferna. Strategin bortser till stora delar från solelens stora potential, men rätt genomförda kan åtgärderna underlätta utbyggnaden av stora solparker.

Ett hinder för etableringen av storskaliga solparker är osäkerheter i avvägningar mellan olika samhällsintressen. Detta gäller inte minst vid etablering på jordbruksmark, som kan vara nödvändig för att kunna ansluta till elnät med tillräcklig kapacitet. Ökad tydlighet kring tillgängligheten i elnäten gör det enklare både för företagen att identifiera möjliga platser för solparker och för tillståndsgivande myndigheter att bedöma om lokaliseringen är lämplig. Inmatningstariffer som inte "straffar" solelens egenskaper ger dessutom rättvisare konkurrensförhållanden relativt andra energislag.

Därför föreslår Svensk Solenergi:

- **Ge förnybar elproduktion högre status i miljöprövning.** Det bör tydliggöras i svensk lagstiftning att förnybar elproduktion är ett överordnat allmänintresse. Sverige bör skyndsamt införliva de bestämmelser i EU:s nya förnybarhetsdirektiv, som syftar till att förkorta handläggningstider för tillståndsärenden och elnätsanslutning.
- **Ta fram tydliga bedömningskriterier för tillståndsprövning** av solparker som kan underlätta i avvägningen mellan olika samhällsintressen. Kriterierna ska ge vägledning till länsstyrelserna för att ge en harmoniserad och förutsägbar prövningsprocess. Gällande exempelvis lokaliseringstudier behöver den förväntade omfattningen och innehåll avgränsas.
- **Ökad transparens om var det finns kapacitet för ny elproduktion i elnätet.** Ökad tydlighet kring tillgängligheten i elnäten gör det enklare både för företagen att identifiera möjliga platser för solparker och för tillståndsgivande myndigheter att bedöma om lokaliseringen är lämplig. EU:s nya elmarknadsdirektiv fastslår att elnätsföretagen ska vara skyldiga att publicera detaljerad information om var det finns tillgänglig kapacitet för ny elproduktion. Detta behöver skyndsamt implementeras i svensk reglering. Energimarknadsinspektionen behöver dessutom säkerställa att de kommande nätutvecklingsplanerna ger kompletterande information på en detaljerad nivå.
- **Energimarknadsinspektionen måste säkerställa att nätavgifterna** för anslutning och inmatning av el inte missgynnar solel. För solparker kan avgifter som till stor del baseras på effekt vara nästan 15 gånger högre än avgifter som till större del baseras på en fast avgift, och ge orimliga kostnader per inmatad kWh jämfört med andra energislag. Moderna avgiftsstrukturer måste anpassas så att de fungerar för alla olika produktionstyper, men också baseras på samma principer över hela landet.
- **Anpassa IKN-förordningen** så att reglerna inte utgör ett hinder för utbyggnaden av solparker. Icke konsessionspliktiga nät (IKN) är elkablar som kan anläggas av andra än elnätsföretag och utgör en naturlig del av en solpark. Dock är inte regelverket anpassat för solparker. Självklart ska kablar som förbinder olika delar av en solpark, och som ansluter en solpark till elnätet, i samtliga fall inkluderas i undantagen i IKN-förordningen.

- **Anpassa strandskydd- och bygglovsregler** så att de inte utgör ett onödigt hinder för byggnation av solkraft, inte minst storskaliga solparker. Att solparker är undantagna från bygglovsplikt är en viktig princip, men även elanläggningar såsom transformatorstationer bör undantas bygglovsplikt utanför detaljplanerat område. En solparks påverkan på närliggande vattendrag och våtmarker beaktas vid miljöprövningen, men strandskyddet bör generellt inte hindra anläggandet av solparker.
- **Inför en nationell definition för agrivoltaiska anläggningar (solsambruk).** Solcellspaneler och tillhörande stativ kan utformas och placeras på så sätt att olika slags jordbruk kan bedrivas under eller bredvid systemen. Detta möjliggör dubbla nyttor av samma mark, vilket ger ett bättre markutnyttjande än om man skulle bedriva jordbruk och solelproduktion var för sig. Det stärker Sveriges självförsörjande av såväl livsmedel som el samt ger möjlighet att förbättra jordbrukarnas ekonomi. Sverige bör, liksom flera andra EU-länder, definiera vad som krävs för att en markförlagd solcellsanläggning ska klassas som agrivoltaisk. För dessa anläggningar bör tillståndsprocessen förenklas.

5. Solvärme i både liten och stor skala

Om vi ska kunna möta den kraftigt ökande elanvändningen och ett ökat effektbehov, bör vi inte ha ensidigt fokus på att öka elproduktionen – vi måste också ta tillvara möjligheter att minska elbehovet där det går. Solvärme är en sådan möjlighet. Idag finns 300 MW solvärme installerat i Sverige, men potentialen är betydligt större än så.

Solfångare ger över året 2–3 gånger mer energi per ytenhet än solceller och fungerar lika bra i småskaliga som storskaliga anläggningar.

Solfångare på villatak kan exempelvis komplettera värmepumpar och, under stora delar av året, kraftigt minska behovet av eltillskott för att värma varmvatten. Teknik som kombinerar solvärme och solceller, så kallade hybridsolfångare eller photovoltaic/thermal-system (PV-T) kan avsevärt öka energiutbytet per kvadratmeter jämfört med endast solceller.

Energimyndigheten har visat i en rapport att det, under gynnsamma förhållanden, är lönsamt att med storskalig solvärme ersätta upp till 11 TWh biobränslen i mitten av 2030-talet. Sverige har outnyttjad potential för att integrera solvärme i energisystemet, inte minst i form av att inkludera den i fjärrvärmesystem.

Större solfångarfält med värmelagring i tankar, eller med säsongslager som lagrar värme från sommar till vinter, kan anläggas i anslutning till fjärrvärmenät. Det kan bli en viktig lösning för att frigöra biobränslen som kan komma till bättre nytta på annat håll i en framtid där skogen ska bidra både med mer råvaror och ökad biologisk mångfald.

Värmelager bidrar även till att koppla samman värme- och elsektorn, genom att värmepumpar kan användas för att omvandla överskottsel till värme. På så sätt blir värmelagret en källa till flexibilitet som bidrar till att jämna ut energipriser för både el och värme.

Därför föreslår Svensk Solenergi:

- **Inkludera solfångare i det gröna skatteavdraget.** Den som installerar solceller eller system för lagring av el får göra ett skatteavdrag. Samma möjlighet bör ges till dem som installerar solfångare och värmelager i form av ackumulatortank för varmvatten.
- **Höj det gröna avdraget för hybridsolfångare (PV-T),** som kombinerar solvärme och solceller eftersom det är en innovativ och resurseffektiv teknik.
- **Möjliggör integration av storskalig solvärme i energisystemet.** Storskalig solvärme har samma behov som solcellsparker av tydliga ställningstaganden mellan olika samhällsintressen. Solvärme bör ges prioritet på ytor där man kan koppla in den i fjärrvärmenäten.

6. Obegränsade möjligheter för innovativ och hållbar teknik

Svensk Solenergi har medlemmar inom både smått och stort, värme och el och många olika insatsvaror från traditionella importerade solceller till skräddarsytt och svenskproducerat. Samtliga verksamheter ger bättre klimatnytta än energi från fossila källor, vilket är positivt.

Traditionella solceller skapar klimatnytta som är ungefär tio gånger större än det klimatavtryck som tillverkningen för med sig. Tunnfilmssolceller kräver dock mindre material och energi i tillverkningen. Om de dessutom tillverkas i Sverige med fossilfri el blir klimatavtrycket väsentligt lägre. Samtidigt måste lagar och regelverk ses över så att de inte utgör onödiga hinder för byggnadsintegrerade solceller och annan ny teknik, där den kan användas. Möjligheterna med de nya solenergiteknikerna är stora. Men för att utvecklingen ska ta fart måste nya tekniker testas och utvärderas och få möjlighet att bevisa sin potential i praktiken. I ett tidigt skede behövs forsknings- och utvecklingsstöd för att göra tekniken kommersiellt gångbar. Offentliga verksamheter har möjlighet att driva på utvecklingen, både som fastighetsägare och upphandlare. Krav på solceller bör ställas i omfattande bygg- och renoveringsprojekt.

Svenska företag inom solenergiteknik ligger redan i framkant. När tekniken fortsätter utvecklas och världens efterfrågan på grön energi fortsätter öka ser vi hur både svenska företag och forskare tar ledande roller i internationella sammanhang. Med Sveriges starka position inom hållbarhet och långa tradition av tekniskt kunnande på export öppnas nya exportmöjligheter inom solenergi.

Därför föreslår Svensk Solenergi:

- **Ge Boverket i uppdrag att undanröja hinder för byggnadsintegrerade solceller.** Traditionella solceller som monteras på tak kräver normalt inte bygglov, och byggnadsintegrerade solceller bör hanteras på samma sätt. Utformningen av klimatdeklarationer för byggnader bör ses över så att integrerade solceller inte missgynnas i jämförelse med utanpåliggande solceller.
- **Sverige bör sjesätta ett dedikerat forsknings- och utvecklingsprogram för ny solenergiteknik.** Ett nytt FoU-program bör tas fram i samverkan med forskningsinstitut, universitet och högskolor. Det bör fokusera på att utveckla möjligheterna med ny solenergiteknik, stimulera samverkan mellan solcells företag, byggföretag och andra branscher och tillvarata den spetskompetens som finns i svenska solteknikbolag. Inrättandet av Solelforskningscentrum Sverige (SOLVE) är ett viktigt steg i rätt riktning, men mer resurser behöver tillsättas.
- **Regeringen bör inkludera solenergiteknik i den svenska exportstrategin.** Business Sweden har smart energi som ett särskilt fokusområde redan i dag och regeringens exportstrategi har ett särskilt avsnitt om fossilfri energi. Solenergins fulla potential behöver prioriteras och integreras tydligt i detta.

7. Säkerhet, kvalitet och miljö

Svensk Solenergi verkar för att branschen ska ta hänsyn till hållbarhet i hela värdekedjan och ställer höga krav på kvalitet, hållbarhet och säkerhet. Svensk Solenergi verkar för att solenergiteknik tillverkas, installeras, används och återvinns med så positiv påverkan på miljö och omgivning som möjligt, samt att den är av god kvalitet med lång livslängd. Märkningen av solteknikprodukter är eftersatt, men skulle kunna leda till förbättrad säkerhet och kvalitet samt minimerad miljöpåverkan.

Solcellsbranschen växer snabbt i Sverige och det är svårt att hitta kvalificerad arbetskraft. Det behövs fler med rätt kompetens i branschen. Där spelar både certifiering och utbildning en viktig roll. Att anlita ett medlemsföretag i Svensk Solenergi ska innebära trygghet vad gäller både kompetens och kvalitet. Solcellsindustrin är fortfarande ung och har än så länge inte genererat några betydande mängder avfall. År 2014 stod solcellsbranschen för 0,1 procent av det globala elektronikavfallet, men 2050 förväntas avfallet vara 100 gånger större. Här kan Sverige utnyttja sin ledande ställning inom avfallshantering genom att aktörer inom solcells- respektive avfallsbranschen ges incitament att tillsammans med akademien hitta metoder för att återvinna så stora delar av avfallet som möjligt.

Därför föreslår Svensk Solenergi:

- **Offentliga aktörer bör alltid tillämpa hållbar upphandling av solcellsanläggningar.** En stor del av produktionen av solcellsprodukter kommer i dag kommer från delar av världen med bristande arbetsmiljö och respekt för mänskliga rättigheter. Därför bör hållbar upphandling av solcellsanläggningar vara ett krav vid offentlig upphandling.
- **Förbättra märkningen av solceller.** EU-kommissionen utreder regler för ekodesign och energimärkning av solcellspaneler och växelriktare. Sverige bör verka för hårda krav på hållbarhet och koldioxidavtryck för produkter som sätts på den europeiska marknaden, samt skärpta regler för att underlätta framtida återvinning.
- **Tydliggör regelverket om arbetsmiljö vid takarbete.** Ge Arbetsmiljöverket i uppdrag att vägleda om skyddsutrustning och arbetsmetoder vid takarbete. Idag har Arbetsmiljöverket ingen vägledande funktion vilket resulterar i olika bedömningar vid arbetsmiljöinspektioner. Svensk Solenergi välkomnar fler inspektioner av arbetsmiljön vid byggplatser för att upprätthålla god säkerhet, men branschen behöver tydlighet i hur man agerar korrekt.
- **Satsa på fler utbildningsplatser och instegsjobb inom solel.** För att möta den ökande efterfrågan på solel i samhället och samtidigt bibehålla god kvalitet bör fler yrkesförberedande utbildningsplatser tillsättas och riktade insatser användas för att skapa instegsjobb. Befintliga elinstallationsutbildningar, på gymnasie- och eftergymnasial nivå, behöver ett ökat fokus på installation av ny teknik såsom likströmssystem, solceller, batterier.
- **Gör Sverige världsledande inom återvinning av solteknikprodukter.** Industri och akademi ska uppmuntras att hitta nya lösningar för att återvinna uttjänta solteknikprodukter. Idag är avfallsströmmarna från solcellsanläggningar mycket små, men om 20–30 år kommer dessa att vara avsevärt högre. Det finns både tid och goda möjligheter för Sverige att bli ett föregångsland när det kommer till återvinning av solpaneler och batterier.

Om Svensk Solenergi

Svensk Solenergi är en branschförening med nära 400 medlemsföretag som tillsammans representerar den svenska solenergibranschen. De senaste åren har antalet medlemsföretag i Svensk Solenergi ökat kraftigt – ett av många tecken på att solbranschen är på frammarsch.

Vår vision är att privatpersoner och företag ska ha tillgång till solenergi på ett smidigt, smart och ekonomiskt sätt. Svenska solenergiföretag ska vara bland de ledande i Europa. Tillsammans bidrar vi till en klimatomställning där det är lätt att leva på förnybar energi.